

**ISO SIRALAMASINDA
İLK 500 FİRMA İÇİNE GİREN
PLASTİK VE KAUÇUK FİRMALARININ
FİNANSAL DEĞERLENDİRMESİ**

2019

PAGEV

İÇİNDEKİLER

1. 2019 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE'DE FİNANSAL GÖSTERGELERİ ETKİLEYEN BAŞLICA GELİŞMELER

- 1.1. DÜNYA EKONOMİSİ
- 1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ
- 1.3. TÜRKİYE İMALAT SANAYİİ

2. İHRACAT PERFORMANS KIYASLAMASI

3. YABANCI SERMAYELİ FİRMA SAYISI

4. TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

- 4.1. CARİ ORAN (DÖNEN VARLIKLAR / KISA VADELİ BORÇLAR)
- 4.2. TOPLAM BORÇLAR / AKTİF TOPLAMI
- 4.3. TOPLAM BORÇLAR / ÖZ KAYNAK
- 4.4. KISA VADELİ BORÇLAR / TOPLAM BORÇLAR
- 4.5. MALİ BORÇLAR / ÖZKAYNAK
- 4.6. ÖZ KAYNAK / TOPLAM AKTİFLER
- 4.7. İŞLETME SERMAYESİ DEVİR HIZI

5. KARLILIK GÖSTERGELERİ

- 5.1. SATIŞ KARLILIĞI
- 5.2. AKTİF KARLILIĞI
- 5.3. ÖZ SERMAYE KARLILIĞI
- 5.4. FAİZ AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR (EBİTDA)

6. ETKİNLİK GÖSTERGELERİ

- 6.1. İSTİHDAM DAĞILIMI
- 6.2. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ
- 6.3. BRÜT KATMA DEĞER DAĞILIMI
- 6.4. NİSPİ HASILA ORANI
- 6.5. AR – GE YAPAN FİRMA SAYISI

1. 2019 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE'DE FİNANSAL GÖSTERGELERİ ETKİLEYEN BAŞLICA GELİŞMELER

1.1. DÜNYA EKONOMİSİ

- Dünya ekonomisinde 2018 yılının ikinci yarısında ivme kazanan büyüme hızı, 2019 yılında %2,9 ile son 10 yılın en düşük seviyesine inmiştir.
- 2019 yılında küresel ticarete ortaya çıkan korumacılık önlemleri, yatırımlar ve fikri mülkiyet hakları gibi alanlara da sıçramıştır. Brexit belirsizliği, siyasi kutuplaşmalar, yaptırımlar ve jeopolitik riskler iktisadi faaliyetlerin gerilemesine etki eden başlıca faktörler olmuştur.
- 2019 yılında gelişmiş ülkelerde büyüme %1,7 ile son yılların en düşük düzeyinde gerçekleşmiş, ABD'de %2,3 Euro bölgesinde ise %1,3 olarak gerçekleşmiştir.
- Küresel büyümede ivme kaybı yatırımları olumsuz etkilemiştir. 2019 yılında küresel ticarete korumacılık önlemleri genellikle sanayi mallarına yönelik olduğunda sanayi üretiminde kapasite kullanımları gerilemiş ve üretimdeki gerileme yeni yatırımların ertelenmesine neden olmuştur.
- Dünya mal ticareti korumacılık önlemleri nedeniyle gerilemiştir. Dünya mal ticareti 2019 da değer bazında %3 miktar bazında ise %0,1 gerilemiştir.
- Ticarete konu olan enerji, emtia ve nihai malların fiyatları gerilemiştir
- Enflasyon düşük seyrini sürdürmüş ve yılın ikinci yarısından itibaren faizler gerilemiştir.
- Küresel para politikalarında beklentilerin aksine gevşeme yaşanmıştır.
- Küresel sanayi performansı 2019 yılı genelinde ivme kaybetmiştir.
- ABD, AB ve Japonya'da sanayi sektörü küçülmüştür.
- Artan ticari korumacılık küresel sanayi ihracat fiyatlarının düşmesine neden olmuştur.

1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

- 2019 yılında Türkiye ekonomisi ancak %0,9 büyüyebilmiştir. Sanayi sektörü 2019 yılının ilk yarısındaki daralmanı etkisi ile yıl genelinde ancak %0,2 büyüyebilmiştir.
- 2019 yılında imalat sanayi kapasite kullanımı son 5 yılın en düşük seviyesine inmiştir.
- Sanayi sektöründe istihdam gerilemiştir.
- Sanayi ihracatında büyüme yavaşlamıştır.
- İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı %19 ile yatay seyrini korumuştur.
- Finansman koşulları 2019 yılının ikinci yarısında iyileşmiştir. Ekonomide dengelenme politikalarının ana unsuru olarak uygulanan sıkı para politikası ile enflasyonda sağlanan düşüş ve ardından gelen faiz indirimleri yılın ikinci yarısında finansal koşulları iyileştirmiştir. Küresel ölçekte merkez bankalarının genişletici para politikalarına geri dönüşü, gelişen ülke para birimleri üzerindeki baskıyı hafifletmiştir. Bu durum uluslararası finansmana erişim olanaklarını arttırırken fonlama maliyetlerini düşürmüştür.
- İmalat sanayinde teşvikli yatırımlar %12,4 gerilemiştir
- Döviz kuru dalgalanmaları 2019 yılında da sanayi kuruluşlarının mali yapılarını olumsuz etkilemeye devam etmiştir.
- Kredi faizleri yılın ikinci yarısında normalleşme kaydetmiştir.

1.3. TÜRKİYE İMALAT SANAYİİ

- Satışlar 2019’da ivme kaybetmiştir.
- Küresel eğilimlere paralel olarak ihracat artışı durağanlaşmıştır. Karlar 2019 yılındaki koşullardan olumsuz etkilenmiştir.
- Borçlar artarken vade yapısında iyileşme görülmüştür.
- Öz kaynaklar reel olarak artış göstermiştir.
- Ödenen faizler yatay setretmiştir.
- Yaratılan katma değerlerde artışlar görülmüştür.

2. İHRACAT PERFORMANS KIYASLAMASI

- 2019 yılında ISO 500 içinde yer alan otomotiv ve yan sanayi firmaları ihracatları gerilemesine rağmen toplam ihracat içindeki payları %34 olarak ilk sırada yer almışlardır.
- Plastik ve kauçuk sektör firmaları toplam ISO 500 ihracatı içinden aldığı payla 24 sektör içinde 8. sırada yer almıştır.
- ISO ilk 500 içinde yer alan plastik ve kauçuk sektöründeki firmalar 2019 yılında 2 milyar 91 milyon dolarlık ihracat yaparak 2018 yılına kıyasla ihracatlarını %12,9 arttırmışlardır.
- Plastik ve kauçuk sektör firmalarının toplam ISO 500 ihracatı içindeki payı 2018 yılında %2,6 iken 2019 yılında %2,8’e yükselmiştir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Milyon \$		% Artış	% Pay	
		2018	2019	2019/ 2018	2018	2019
29	Otomotiv ve Yan sanayi	25.199,8	25.016,9	-0,7	35,1	34,0
24	Ana Metal	13.281,6	11.731,4	-11,7	18,5	16,0
27	Elektrikli Tesisat	6.676,9	6.514,9	-2,4	9,3	8,9
10	Gıda	3.855,7	4.651,9	20,6	5,4	6,3
20	Kimyasallar	3.626,9	3.269,6	-9,9	5,1	4,4
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	2.524,9	4.357,5	72,6	3,5	5,9
13	Tekstil	2.389,6	2.490,2	4,2	3,3	3,4
22	Plastik ve Kauçuk	1.852,4	2.091,0	12,9	2,6	2,8
14	Giyim	1.553,1	1.423,6	-8,3	2,2	1,9
25	Fabrikasyon Metal	1.474,9	1.480,8	0,4	2,1	2,0
26	Bilgisayar, Optik	1.509,9	1.466,2	-2,9	2,1	2,0
28	Makine Ekipman	1.526,4	1.670,4	9,4	2,1	2,3
23	Mineraller	1.220,0	1.432,6	17,4	1,7	1,9
30	Diğer Ulaşım	1.221,7	1.591,1	30,2	1,7	2,2
32	Diğerleri	1.043,2	1.495,3	43,3	1,5	2,0
05 -09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	769,9	859,2	11,6	1,1	1,2
17	Kâğıt	675,5	608,4	-9,9	0,9	0,8
12	Tütün	506,3	402,9	-20,4	0,7	0,5
16	Ağaç	363,4	460,2	26,6	0,5	0,6
31	Mobilya	184,9	124,9	-32,4	0,3	0,2
21	Eczacılık	167,4	183,6	9,7	0,2	0,2
11	İçecek	71,4	105,6	47,9	0,1	0,1
18	Medya	76,2	73,9	-3,0	0,1	0,1
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	1,9	0,8	-57,9	0,0	0,0
	Genel İmalat Sanayi Toplamı	71.774,3	73.515,3	2,4	100,0	100,0

Tablo 1: ISO 500 İçinde Yer Alan Firmaların Sektörler Bazında İhracat Performans Kıyaslaması

Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

3. YABANCI SERMAYELİ FİRMA SAYISI

- 2019 yılında ISO 500 içine toplam 119 yabancı sermayeli firma girmiştir.
- ISO 500 içine giren yabancı sermayeli firmaların 26'su otomotiv ve yan sanayiinde, 19'u gıda, 10'u kimyasallar sektöründe faaliyet göstermektedir.
- Plastik ve Kauçuk sektöründen 9 yabancı sermayeli firma ISO 500 içine girmiştir.
- ISO 500 içine giren yabancı sermayeli firma sayısında plastik ve kauçuk sektörü 4. Sırada yer almıştır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Firma Sayısı
29	Otomotiv ve Yan sanayi	26
10	Gıda	19
20	Kimyasallar	10
22	Plastik ve Kauçuk	9
24	Ana Metal	8
27	Elektrikli Tesisat	8
11	İçecek	5
25	Fabrikasyon Metal	5
28	Makine Ekipman	5
17	Kâğıt	4
30	Diğer Ulaşım	3
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2
12	Tütün	2
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	2
21	Eczacılık	2
23	Mineraller	2
14	Giyim	1
26	Bilgisayar, Optik	1
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	2
	Genel İmalat Sanayi Toplamı	116

Tablo 2: ISO 500 İçinde Yer Alan Yabancı Sermayeli Firma Sayısının Sektörler Bazında Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

4. TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

ISO 500'e giren firmalara genel olarak bakıldığında;

- 2019 yılında net satışlardaki reel büyümenin zayıflığı, net satış karlılığını ve dolayısı ile öz kaynak karlılığını, aktifler içindeki payını ve firmaların nakit akışlarını olumsuz yönde etkilemiştir.
- Satış ve dolayısıyla karlılıkta meydana gelen azalma, şirketlerin mali yapılarını olumsuz etkilemiştir.
- 2019 yılında satılan malın maliyet kalemi, net satışların ve enflasyonun üstünde artış göstermiştir.
- 2019 yılında asgari ücret artışı %26, genel yönetim giderleri %23 ile enflasyonun üzerinde gerçekleşirken maliyet artışlarının en önemli nedenini oluşturmuştur.
- 2019 yılında satışlardaki büyümenin sınırlık kalması ve artan maliyet yapısı ile karlılık oranları azalmıştır.
- Satışlar yavaşlarken hızlanan maliyet artışları EBITDA'nin %8,1 azalmasına neden olmuştur.

- 2019 yılında firmaların borç servisi (faiz ve ana para ödemesi) imkanları sınırlı olmuş ve faiz ödemeleri için firmaların yeniden borçlanma ihtiyacı doğmuştur.
- Genel imalat sanayinde yeterli nakit yaratamayan firmaların finansal borrları giderek artmaktadır.
- Türk lira 'sının dolar ve Euro karşısında yaşadığı değer kaybı, firmaların mali yapılarını bozmuş ve bozmaya devam etmektedir.
- Varlıkların fonlanmasında öz kaynakların payı düşerken, mali borçların payı sürekli yükselmekte ve bu durum firmaların mali yapılarını olumsuz etkilemektedir.
- Firmaların finansal borçlarının içinde döviz cinsi kredilerin payı yükselmiştir. Bu durum şirketlerin açık pozisyon taşımasına neden olmaktadır. Yapısal nedenlerin yanında, döviz cinsi kredi faizlerinin TL faiz oranı ile karşılaştırıldığında daha düşük ve vadenin daha uzun olması nedeniyle şirketler tercih etmese de döviz cinsi kredileri kullanmak zorunda kalmaktadır.
- Türk lirasının değer kaybı, son 3 yılda açık pozisyon taşıyan firmaların mali yapılarının bozulmasına neden olmuştur.
- Özel sektörün yurtdışından sağladığı kredilerde sanayi sektörün payı giderek azalmaktadır.
- Finansal göstergeler içinde borçlanma ile öz kaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısı, firmaların finansal yapılarını ortaya koyan önemli göstergelerden biridir.
- Türkiye'de özel sektör firmaları için borçlanma, faaliyetlerin finansmanında yoğun şekilde kullanılmaktadır. Özellikle döviz cinsi borçlanma tercih edilmektedir. Bu eğilim ile toplam borçların payı artarken öz kaynakların payı gerilemektedir.
- 2019 yılında Borç/Öz kaynak dağılımında bozulma sürmüştür.

4.1. CARİ ORAN (DÖNEN VARLIKLAR / KISA VADELİ BORÇLAR)

Tanım: Cari oran, şirketlerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için gerekli olan brüt işletme sermayesinin (dönen varlıkların) kısa vadeli borçlara bölünmesi ile hesaplanır. Cari oran basit olarak net işletme sermayesinin yeterliliğini ve kısa vadeli borç ödeyebilme kapasitesini de göstermektedir. Batılı finans kurumlarında cari oranın 2 olması genel kabul gördüğü halde, yüksek enflasyonlu ve kıt fon kaynaklarına sahip ülkelerde sektörlerin değişik özellikleri göz önünde bulundurulduğunda cari oranın 1,5 olması genellikle yeterli olarak kabul edilmektedir.

2019 yılında ISO ilk 500 firmanın cari oranı 2018 yılına kıyasla iyileşirken, plastik ve kauçuk sektöründe ilk 500 firma içine giren firmalarının kısa vadeli borç ödeme güçleri (cari oranları) %140,2 olarak gerçekleşmiş ve genel imalat sanayi ortalama cari oranı olan 147,6'nın altında ve 24 sektör içinde 16. sırada yer almıştır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Cari Oran
28	Makine Ekipman	279,3
32	Diğerleri	265,3
30	Diğer Ulaşım	237,5
21	Eczacılık	235,5
25	Fabrikasyon Metal	228,4
31	Mobilya	228,4
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	198,6
17	Kâğıt	192,4

26	Bilgisayar, Optik	162,5
11	İçecek	162,0
20	Kimyasallar	159,8
23	Mineraller	157,9
27	Elektrikli Tesisat	156,8
10	Gıda	141,3
13	Tekstil	140,5
22	Plastik ve Kauçuk	140,2
24	Ana Metal	139,8
16	Ağaç	133,4
18	Medya	131,9
29	Otomotiv ve Yan sanayi	130,8
14	Giyim	119,9
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	115,3
12	Tütün	101,1
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	100,5
	Genel İmalat Sanayi Ortalaması	147,6

Tablo 3 : 2019 Yılında İSO İlk 500 'e Giren Firmaların Sektörel Bazda Cari Oran Kıyaslaması (%)
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

4.2. TOPLAM BORÇLAR / AKTİF TOPLAMI

Tanım: Toplam aktiflerin ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığını gösteren Borç/Aktifler oranı aynı zamanda şirketlerin toplam kaynaklarının dağılımı hakkında da bilgi verebilmektedir. Şirketlerin hem toplam varlıklarının ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığı, hem de kaynakların niteliklerine göre dağılımı hakkında fikir veren Borç/Aktifler oranı, şirket için bir risk göstergesi olarak da kullanılmaktadır. Bu oranın yüksek çıkması işletmeyi kredi verenler açısından riskli pozisyona düşürmektedir. Fakat yabancı kaynak kullanımı optimum bir yüzdeye kadar öz sermaye karlılığını artıran bir durum olarak da kabul edilmektedir. Bu optimum oran, ortalama kaynak maliyetinin minimum olduğu noktadır. Oran yüksek olsa da borçlanma maliyeti üzerinde geliştirilebilen katma değer, yönetimin az bir öz sermaye ile geniş bir kaynağı yönlendirebilme başarısını göstermektedir.

Oranın batı toplumlarında %50'den küçük olması gereği genel bir kriter olarak benimsenmiş olmasına rağmen, ülkemiz gibi sermaye arzının göreceli olarak düşük olduğu ülkelerde %60'tan yüksek olması normal karşılanabilmektedir.

2019 yılında toplam varlıkların dış kaynaklarla finanse edilme oranı toplam imalat sanayindeki ilk 500 firma için ortalama %68,4 dür. İlk 500'e giren plastik ve kauçuk sektör firmalarında ise bu oran %68,7 olarak gerçekleşmiş ve genel imalat sektörünün %0,3 üzerinde ve 11. sırada yer almıştır. Bu durum; 2019 yılında plastik ve kauçuk sektör firmalarının genel imalat sanayi ortalamasına çok yakın düzeyde borçlandığını göstermektedir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Toplam Borç/ Aktif
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	90,6
16	Ağaç	84,2
18	Medya	82,8
12	Tütün	78,7
30	Diğer Ulaşım	75,1
13	Tekstil	74,0
29	Otomotiv ve Yan sanayi	71,7

27	Elektrikli Tesisat	71,1
23	Mineraller	69,7
10	Gıda	69,4
22	Plastik ve Kauçuk	68,7
24	Ana Metal	66,3
14	Giyim	66,2
11	İçecek	65,6
17	Kâğıt	65,5
26	Bilgisayar, Optik	65,4
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	65,1
20	Kimyasallar	63,2
25	Fabrikasyon Metal	62,8
32	Diğerleri	62,6
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	48,7
28	Makine Ekipman	44,1
31	Mobilya	41,4
21	Eczacılık	41,3
	Genel İmalat Sanayi Ortalaması	68,4

Tablo 4: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Firmaların Sektörel Bazda Toplam Borçlar / Aktif Rasyo Kıyaslaması (%)
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

4.3. TOPLAM BORÇLAR / ÖZ KAYNAK

Tanım: Firmanın aktiflerini fonlamada öz kaynaklarına oranla ne kadar yabancı kaynak kullandığını gösteren oranın genellikle düşük çıkması tercih edilmektedir. Öz kaynaklar ile yabancı kaynaklar arasında uygun bir dengenin kurulması son derece önemlidir. Oranın %100'ü aşmaması gerektiği batılı finans kurumları tarafından genel bir kural olarak benimsenmiş olmasına rağmen, ülkemiz gibi öz kaynak bulmakta zorluk çekilen ülkelerde bu oranın %150 - 200 arası olması kabul edilebilmektedir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Toplam Borçlar / Öz kaynak (%)
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	965,3
16	Ağaç	533,3
18	Medya	482,5
12	Tütün	369,4
30	Diğer Ulaşım	301,1
13	Tekstil	285,3
29	Otomotiv ve Yan sanayi	253,3
27	Elektrikli Tesisat	246,3
23	Mineraller	229,9
10	Gıda	226,8
22	Plastik ve Kauçuk	219,2
24	Ana Metal	196,3
14	Giyim	196,2
11	İçecek	190,8
17	Kâğıt	189,7
26	Bilgisayar, Optik	188,6
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	186,2
20	Kimyasallar	171,6
25	Fabrikasyon Metal	168,7
32	Diğerleri	167,4
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	94,9
28	Makine Ekipman	79,0

31	Mobilya	70,7
21	Eczacılık	70,5
	Genel İmalat Sanayi	216,6

Tablo 5: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda Toplam Borçlar / Özkaynak Rasyo Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında ISO sıralamasında ilk 500'e giren firmaların toplam borçlarının öz kaynaklarına oranı %216,6, ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının oranı ise %219,2 olarak gerçekleşmiş ve 24 sektör içinde 11. sırada yer almıştır.

2019 yılında plastik ve kauçuk sektöründe ilk 500'e giren firmaların, öz kaynaklarına kıyasla toplam imalat sanayideki ilk 500 firmadan %2,4 puan daha fazla borçlandığı görülmektedir.

4.4. KISA VADELİ BORÇLAR / TOPLAM BORÇLAR

Tanım: Şirketlerin hem toplam varlıklarının ne kadarlık kısmının kısa vadeli borçlar ile fonlandığını, hem de toplam kaynaklar içerisinde kısa vadeli borçlardan ne kadar kullanıldığını gösteren bu oran, şirketlerin risk göstergesi olarak kabul edilmektedir. Oranın yüksek çıkması riskin artığının bir göstergesi olabileceği gibi, ortaklara daha düşük sermaye ile sermaye başına daha fazla kâr payı (temettü) alma olanağını da sağlamaktadır. Batılı finans kuruluşlarınca bu oranın %33'ten küçük olması gereği genel bir kriter olarak benimsenmiş olmasına rağmen, uzun vadeli kaynak temininde güçlük çeken ve yüksek enflasyonlu ülkelerde %50 düzeylerinde seyretmektedir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Kısa Vadeli Borçlar / Toplam Borçlar (%)
12	Tütün	98,6
14	Giyim	85,3
29	Otomotiv ve Yan sanayi	73,8
24	Ana Metal	73,0
26	Bilgisayar, Optik	72,7
10	Gıda	71,9
18	Medya	71,0
22	Plastik ve Kauçuk	70,5
27	Elektrikli Tesisat	66,4
31	Mobilya	66,4
21	Eczacılık	66,2
20	Kimyasallar	64,6
28	Makine Ekipman	62,6
13	Tekstil	60,1
32	Diğerleri	54,4
25	Fabrikasyon Metal	53,7
17	Kâğıt	50,8
16	Ağaç	50,7
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	49,6
30	Diğer Ulaşım	47,5
23	Mineraller	42,3
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	41,5
11	İçecek	39,1
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	32,8
	Genel İmalat Sanayi	60,3

Tablo 6: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda Kısa Vadeli Borçlar / Toplam Borçlar Rasyo Kıyaslaması

Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında toplam imalat sanayinin ilk 500 firması, toplam varlıklarının %60,3 ünü kısa vadeli borçlarla fonlamışlardır. Toplam varlıkların kısa vadeli borçlarla fonlama oranı ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında %70,5 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, plastik ve kauçuk sektöründe kısa vadeli borçlanma oranının genel imalat sektöründen %10,2 fazla olduğunu göstermektedir. 2019 yılında plastik ve kauçuk sektörü yüksek oranlı kısa vadeli borçlanma oranında 24 firma içinde 8. sırada yer almıştır.

4.5. MALİ BORÇLAR / ÖZKAYNAK

Tanım: Mali Borçlar/Öz kaynak oranı şirketlerin maddi yatırım tutarlarının ne kadarlık kısmının öz kaynaklar ile finanse edilebildiğini göstermektedir. Şirketlerin yatırımlarının diğer fonlama yöntemlerine göre daha uzun vadeli ve faiz maliyeti olmayan öz sermaye yoluyla finanse ediliyor olması genel olarak tercih edilen bir durumdur. Bu oranın %100'den küçük olması, şirketlerin maddi duran varlıklarının tamamının öz sermaye ile finanse edildiğini ve bu varlıkların finansmanı için ek bir yabancı kaynağa gerek kalmadığını göstermektedir.

Oranın %100'den büyük olması, maddi duran varlıkların finansmanında yabancı kaynakların kullanıldığını, sermayenin yetersiz olduğunu ve ek sermaye finansmanına gerek duyulduğunu göstermektedir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Mali Borçlar / Öz Kaynak (%)
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	534,5
18	Medya	353,3
16	Ağaç	344,6
13	Tekstil	225,2
23	Mineraller	147,8
10	Gıda	144,8
11	İçecek	128,5
22	Plastik ve Kauçuk	128,1
17	Kâğıt	127,5
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	122,5
27	Elektrikli Tesisat	122,2
32	Diğerleri	120,3
29	Otomotiv ve Yan sanayi	116,2
24	Ana Metal	115,6
20	Kimyasallar	113,3
30	Diğer Ulaşım	86,9
14	Giyim	86,8
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	71,8
12	Tütün	41,5
25	Fabrikasyon Metal	40,1
21	Eczacılık	38,7
28	Makine Ekipman	38,3
26	Bilgisayar, Optik	37,2
31	Mobilya	23,2
	Genel İmalat Sanayi	122,9

Tablo 7: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda Mali Borçlar Öz kaynak Rasyo Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında ISO ilk 500'e giren firmaların ortalama Mali Borçlar/ Öz kaynak oranları %122,9 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu yıl içinde ISO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektör firmalarının Mali Borçlar/ Öz kaynak oranı ise %128,1 dir.

Bu durum plastik ve kauçuk sektöründeki ISO ilk 500'e giren firmalarda öz sermaye yetersizliğinin genel imalat sanayi ortalamasının %5,2 üzerinde olduğunu göstermektedir.

Maddi duran varlıkların finansmanında yabancı kaynakların yüksek kullanılma oranında, plastik ve kauçuk sektör firmalarının 24 sektör içinde 8. sırada yer aldığı görülmektedir.

4.6. ÖZ KAYNAK / TOPLAM AKTİFLER

Tanım: Bu oran, işletme varlıklarından yüzde kaçının ortaklar ve işletme sahibince finanse edildiğini gösterir. Bu oran orta ve uzun vadeli kredi değerini tespit amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Oranın yüksek olması işletmenin uzun vadeli yabancı kaynakları ile bunların faizlerini ödemede güçlüklerle karşılaşma ihtimalinin zayıf olduğunu göstermektedir. Bu oranın %50 civarında olması normal karşılanmakla birlikte Türkiye'de genellikle %30'lara kadar düşmektedir

NACE Revizyon 2	Sektörler	Öz kaynak / Aktif (%)
21	Eczacılık	58,7
31	Mobilya	58,6
28	Makine Ekipman	55,9
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	51,3
32	Diğerleri	37,4
25	Fabrikasyon Metal	37,2
20	Kimyasallar	36,8
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	34,9
26	Bilgisayar, Optik	34,6
17	Kâğıt	34,5
11	İçecek	34,4
14	Giyim	33,8
24	Ana Metal	33,7
22	Plastik ve Kauçuk	31,3
10	Gıda	30,6
23	Mineraller	30,3
27	Elektrikli Tesisat	28,9
29	Otomotiv ve Yan sanayi	28,3
13	Tekstil	26,0
30	Diğer Ulaşım	24,9
12	Tütün	21,3
18	Medya	17,2
16	Ağaç	15,8
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	9,4
	Genel İmalat Sanayi	31,6

Tablo 8: 2019 Yılında ISO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda Özkaynak/Aktif Rasyo Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında öz sermayenin varlık finansmanındaki payı, imalat sanayi ilk 500 büyük firmada ortalama %31,6, ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ise ortalama %31,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2019 yılında öz sermayenin varlık finansmanındaki payının ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektöründeki firmaların, imalat sanayi ortalamasına çok yakın olduğunu ancak 24 sektör içinde 14. sırada yer aldığını göstermektedir.

4.7. İŞLETME SERMAYESİ DEVİR HIZI

Tanım; Net satışların dönen varlıklara (işletme sermayesi) büyüklüğüne bölünmesi ile bulunmaktadır. Bu oran net işletme sermayesinin ne derece verimli kullanıldığını gösterirken 1 TL'lik net işletme sermayesi ile hangi tutarda satış hasılatının gerçekleştirilebildiğini gösteren bir rasyo olarak kullanılmaktadır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	İşletme Sermayesi Devir Hızı
32	Diğerleri	7,86
29	Otomotiv ve Yan sanayi	3,04
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	2,66
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	2,63
14	Giyim	2,41
24	Ana Metal	2,03
10	Gıda	2,00
17	Kâğıt	1,85
31	Mobilya	1,83
27	Elektrikli Tesisat	1,80
18	Medya	1,70
22	Plastik ve Kauçuk	1,47
21	Eczacılık	1,45
16	Ağaç	1,36
28	Makine Ekipman	1,28
20	Kimyasallar	1,26
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1,24
11	İçecek	1,20
25	Fabrikasyon Metal	1,13
13	Tekstil	1,10
23	Mineraller	1,08
12	Tütün	1,07
26	Bilgisayar, Optik	0,71
30	Diğer Ulaşım	0,52
	Genel İmalat Sanayi	1,79

Tablo 9: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Firmaların Sektörel İşletme Sermayesi Devir Hızı Rasyo Kıyaslaması
Kaynak: İSO İlk 500 Raporu

2019 yılında işletme sermayesi devir hızı, imalat sanayi ilk 500 büyük firmada ortalama 1,79, ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ise ortalama 1,47 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2019 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektöründeki firmaların işletme sermayesi devir hızı, imalat sanayi ortalamasının altında ve 24 sektör içinde 12. sırada yer aldığını göstermektedir.

5. KARLILIK GÖSTERGELERİ

Karlılık oranları, şirketin gerek bir bütün olarak tüm faaliyetlerinde karlı çalışıp çalışmadığını, gerekse her temel faaliyetinin verimliliğinin ölçülüp yorumlanmasında kullanılan oranlardır.

5.1. SATIŞ KARLILIĞI

Tanım: Brüt satış karı, şirketlerin satışları ile satışların maliyeti arasındaki olumlu farktır. Brüt karın satışlara oranlandığında brüt kâr marjı bulunmaktadır. Brüt kâr marjı, şirketlerin diğer gelir ve giderlerinin dikkate alınmadığı, sadece satışlarının ne kadarlık bir kâr marjı ile gerçekleştiğini gösteren bir orandır. Satış karlılığı, şirketlerin dönemler itibariyle veya aynı dönemlerde benzer şirketler karşısında ne kadarlık bir kâr marjı ile satış yaptığını, yani rekabet gücünü ve rekabet gücünün dönemler itibariyle gelişimini göstermektedir. Brüt kâr marjı, satılan ürünün fiyatını ve maliyetini belirlediğinden, bu etmenlerdeki değişikliklerin iyi bir şekilde takip edilmesi gerekir. Brüt kâr marjı miktar bazındaki satış miktarından bağımsız bir oran olduğundan, şirketlerin karları hakkında bir bilgi vermekten çok, rekabet gücünün seyri ve diğer firmalarla kıyas yapabilmeye imkânı tanımaktadır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Satış Karlılığı (%)
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	26,2
21	Eczacılık	22,3
26	Bilgisayar, Optik	18,9
30	Diğer Ulaşım	17,3
25	Fabrikasyon Metal	12,6
28	Makine Ekipman	12,0
20	Kimyasallar	11,7
11	İçecek	10,3
31	Mobilya	8,2
12	Tütün	8,0
22	Plastik ve Kauçuk	7,3
17	Kâğıt	6,9
13	Tekstil	5,4
27	Elektrikli Tesisat	4,8
24	Ana Metal	4,7
29	Otomotiv ve Yan sanayi	4,4
14	Giyim	4,1
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	3,8
23	Mineraller	3,3
10	Gıda	3,1
16	Ağaç	1,6
18	Medya	1,0
32	Diğerleri	-0,2
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	-2,9
	Genel İmalat Sanayi	5,4

Tablo 10: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Firmaların Sektörel Bazda Satış Karlılığı Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında satış karlılığı, imalat sanayi ilk 500 büyük firmada ortalama %5,4, ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ise ortalama %7,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2019 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektöründeki firmaların satış karlılığının imalat sanayi ortalama satış karlılığının yaklaşık 2 puan üzerinde ve 24 sektör içinde 11. sırada yer aldığını göstermektedir.

5.2. AKTİF KARLILIĞI

Tanım: Aktif karlılığı, şirketlerin ulaşılmış oldukları büyüklük ile sağladıkları verimin ölçülmesinde kullanılmaktadır. Aktif karlılık şirketlerin edinmiş oldukları tüm varlıkların (yapılan maddi ve finansal yatırımlar dahil olmak üzere) hangi oranda etkin kullanıldığını göstermektedir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Aktif Karlılığı (%)
21	Eczacılık	20,9
28	Makine Ekipman	11,9
25	Fabrikasyon Metal	11,0
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	10,3
26	Bilgisayar, Optik	10,3
20	Kimyasallar	9,6
31	Mobilya	9,5
29	Otomotiv ve Yan sanayi	9,3
17	Kâğıt	8,1
30	Diğer Ulaşım	7,7
22	Plastik ve Kauçuk	7,3
12	Tütün	6,7
14	Giyim	6,6
24	Ana Metal	6,4
27	Elektrikli Tesisat	6,4
11	İçecek	5,1
10	Gıda	4,3
13	Tekstil	3,7
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	2,7
23	Mineraller	1,7
16	Ağaç	1,3
18	Medya	1,2
32	Diğerleri	-1,2
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	-4,0
	Genel İmalat Sanayi	5,9

Tablo 11: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Firmaların Sektörel Bazda Aktif Karlılığı Kıyaslaması

Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında aktif karlılığı, imalat sanayi ilk 500 büyük firmada ortalama %5,9, ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ise ortalama %7,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2019 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektöründeki firmaların aktif karlılığının imalat sanayi ortalama satış karlılığının yaklaşık 1,4 puan üzerinde ve 24 sektör içinde 11. sırada yer aldığını göstermektedir.

5.3. ÖZ SERMAYE KARLILIĞI

Tanım: Öz Sermaye, şirketlerin başlıca kaynaklarından biri olup, şirketlerin ortaklarının şirketlerden hak ettikleri kısmı oluşturmaktadır. Öz sermayeyi oluşturan kaynak kalemleri, ortakların koymuş oldukları sermaye ile hak ettikleri fakat şirkette bırakmış oldukları cari ve geçmiş dönemden dağıtılmamış karlardan oluşmaktadır. Öz Sermaye karlılığı ise, ortakların şirkete kaynak olarak bırakmış oldukları fonların bir birimine düşen karlılığı ölçen orandır. İşletmenin yönetimindeki başarı derecesi karlılık durumunun analizinde önemli bir göstergedir. Şirketlerin kullanımına bırakılmış olan bu fonların getirisinin ölçülmesi bakımından önemlidir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Öz sermaye Karlılığı
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	40
21	Eczacılık	35,6
29	Otomotiv ve Yan sanayi	32,9
12	Tütün	31,4

30	Diğer Ulaşım	30,7
26	Bilgisayar, Optik	29,9
25	Fabrikasyon Metal	29,4
20	Kimyasallar	26,1
17	Kâğıt	23,5
22	Plastik ve Kauçuk	23,2
27	Elektrikli Tesisat	22,3
28	Makine Ekipman	21,3
14	Giyim	19,7
24	Ana Metal	19,1
31	Mobilya	16,2
11	İçecek	14,9
10	Gıda	14,2
13	Tekstil	14,2
16	Ağaç	7,9
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	7,8
18	Medya	7,2
23	Mineraller	5,5
32	Diğerleri	-3,3
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	-43,1
	Genel İmalat Sanayi	18,6

Tablo 12: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Firmaların Sektörel Bazda Özsermaye Karlılığı Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında öz sermaye karlılığı, imalat sanayi ilk 500 büyük firmada ortalama %18,6, ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ise ortalama %23,2 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2019 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektöründeki firmaların öz sermaye karlılığının imalat sanayi ortalama satış karlılığının 4,6 puan üzerinde ve 24 sektör içinde 10. sırada yer aldığını göstermektedir.

5.4. FAİZ AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR

Firmaların mutlak FAVÖK (Uluslararası kısaltması EBİTDA) büyüklükleri ile FAVÖK büyüklüğünün net satışlara oranları (öz kaynak ve toplam aktiflere oranları ile birlikte) analiz ve değerlendirmelerde giderek daha sıklıkla kullanılmaktadır.

Sanayi firmaları 2019 yılında esas işlerine yoğunlaşarak FAVÖK büyüklüklerine odaklanmış olmakla birlikte özellikle iç talep koşulları olumsuz etki yaratmıştır. Söz konusu yıl içinde uygulanan ekonomik dengelenme politikalarının sanayi üzerindeki en olumsuz etkisi iç talebin daralması sonucu FVÖK büyüklüğünün gerilemesi olmuştur.

NACE Revizyon 2	Sektörler	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	33,2
21	Eczacılık	30,5
30	Diğer Ulaşım	24,8
26	Bilgisayar, Optik	22,8
23	Mineraller	19,7
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	19,0
20	Kimyasallar	18,1
25	Fabrikasyon Metal	17,8
13	Tekstil	16,3

17	Kâğıt	16,1
28	Makine Ekipman	15,0
16	Ağaç	14,1
22	Plastik ve Kauçuk	13,8
18	Medya	13,5
11	İçecek	12,3
12	Tütün	11,9
31	Mobilya	11,0
27	Elektrikli Tesisat	10,5
29	Otomotiv ve Yan sanayi	9,0
10	Gıda	8,8
14	Giyim	7,8
24	Ana Metal	6,8
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	3,7
32	Diğerleri	0,7
	Genel İmalat Sanayi	11,3

Tablo 13: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda FAVÖK/Net Satışlar Oranı Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

2019 yılında FAVÖK/Net Satışlar oranı, imalat sanayi ilk 500 büyük firmada ortalama %11,3, ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarında ise ortalama %13,8 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2019 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektöründeki firmaların faiz, amortisman ve vergi öncesi ortalama karlarının net satışlara oranı, imalat sanayi ortalama FAVÖK/Net Satışlar oranınının 2,5 puan üzerinde ve 24 sektör içinde 13. sırada yer aldığını göstermektedir.

6. ETKİNLİK GÖSTERGELERİ

6.1. İSTİHDAM DAĞILIMI

İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik firmalarının toplam çalışan sayısı, ilk 500'deki toplam imalat sanayi çalışan sayısının %4'ünü oluşturmaktadır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	İstihdam Dağılımı (%)
10	Gıda	18,6
29	Otomotiv ve Yan sanayi	15,9
13	Tekstil	10,8
24	Ana Metal	9,4
27	Elektrikli Tesisat	7,3
20	Kimyasallar	4,2
14	Giyim	4,0
22	Plastik ve Kauçuk	4,0
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3,5
25	Fabrikasyon Metal	3,4
23	Mineraller	3,3
28	Makine Ekipman	2,6
26	Bilgisayar, Optik	2,5
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	2,2
30	Diğer Ulaşım	2,1
17	Kâğıt	1,6
21	Eczacılık	1,5
31	Mobilya	1,4

16	Ağaç	1,2
18	Medya	0,2
32	Diğerleri	0,2

Tablo 14: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda İstihdam Dağılımı Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

6.2. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ

Çalışan başına düşen üretimden satışlar şeklinde tarif edilen işgücü verimliliği, 2019 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk sektör firmalarında ortalama 921 bin TL olarak gerçekleşmiş olup imalat sanayi ilk 500 firma ortalamasının 546 bin TL altındadır.

2019 yılında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının ortalama işgücü verimliliği 24 sektör içinde 18. sırada gerçekleşmiştir.

NACE Revizyon 2	Sektörler	İşgücü Verimliliği - 1000 TL
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	12.581
32	Diğerleri	11.289
12	Tütün	3.056
24	Ana Metal	2.825
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	2.256
20	Kimyasallar	1.971
11	İçecek	1.732
29	Otomotiv ve Yan sanayi	1.626
16	Ağaç	1.563
17	Kâğıt	1.449
26	Bilgisayar, Optik	1.381
27	Elektrikli Tesisat	1.193
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1.089
30	Diğer Ulaşım	1.055
18	Medya	1.028
10	Gıda	991
23	Mineraller	936
22	Plastik ve Kauçuk	921
25	Fabrikasyon Metal	908
28	Makine Ekipman	773
21	Eczacılık	710
13	Tekstil	507
31	Mobilya	433
14	Giyim	386
	Genel İmalat Sanayi	1.467

Tablo 15: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda İşgücü Verimliliği Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

6.3. BRÜT KATMA DEĞER DAĞILIMI

İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmalarının yarattıkları brüt katma değer ilk 500'deki toplam imalat sanayi firmalarının yarattığı katma değer %3,6'sını oluşturduğu görülmektedir. Katma değer yaratmada plastik ve kauçuk sektörü ilk 500'deki 24 sektör içinde 12. sırada yer almıştır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Brüt Katma Değer Dağılımı (%)
29	Otomotiv ve Yan sanayi	15,8
10	Gıda	12,7
24	Ana Metal	9,4
20	Kimyasallar	8,2
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	7,3
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	6,0
27	Elektrikli Tesisat	5,4
13	Tekstil	5,0
26	Bilgisayar, Optik	4,8
25	Fabrikasyon Metal	3,9
23	Mineraller	3,7
22	Plastik ve Kauçuk	3,6
30	Diğer Ulaşım	3,6
21	Eczacılık	2,3
28	Makine Ekipman	2,3
17	Kâğıt	2,1
14	Giyim	1,4
16	Ağaç	1,3
31	Mobilya	0,8
18	Medya	0,1
32	Diğerleri	0,1

Tablo 16: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Firmaların Sektörel Bazda Brüt Katma Değer Dağılımı
Kaynak: İSO İlk 500 Raporu

6.4. NİSPİ HASILA ORANI

Tanım: Alt sektörler itibariyle kişi başına yaratılan brüt katma değer in İSO ilk 500 Büyük Sanayi kuruluşu genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranı, nispi hasıla oranını vermektedir. Bu oran aynı zamanda alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

2019 yılında nispi hasıla oranı sıralamasında ilk 500'e giren plastik ve kauçuk firmaları ilk 500'deki 24 sektör içinde 91,5 ile 10. sırada yer almıştır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	Nispi Hasıla Oranı (%)
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	271,1
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	211,2
20	Kimyasallar	198,3
26	Bilgisayar, Optik	191,4
30	Diğer Ulaşım	168,2
21	Eczacılık	156,0
17	Kâğıt	129,2
16	Ağaç	114,2
23	Mineraller	112,5
25	Fabrikasyon Metal	112,0
24	Ana Metal	100,1
29	Otomotiv ve Yan sanayi	99,5
22	Plastik ve Kauçuk	91,5
28	Makine Ekipman	88,9
27	Elektrikli Tesisat	73,8
10	Gıda	68,4
18	Medya	62,2

32	Diğerleri	59,2
31	Mobilya	56,1
13	Tekstil	46,2
14	Giyim	34,5

Tablo 17: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren Fimaların Sektörel Bazda Nisbi Hasıla Oran Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

6.5. AR – GE YAPAN FİRMA SAYISI

2019 yılında ISI ilk 500 firma içinde 246 firma AR-GE harcaması yapmıştır. AR – GE harcaması yapan firma sayısı olarak plastik sektörü ilk 500'e giren 24 sektör firması içinde 14 firma ile 7. sırada yer almıştır.

NACE Revizyon 2	Sektörler	AR - Ge Yapan Firma Sayısı
10	Gıda	41
29	Otomotiv ve Yan sanayi	30
20	Kimyasallar	24
24	Ana Metal	22
13	Tekstil	19
27	Elektrikli Tesisat	17
22	Plastik ve Kauçuk	14
25	Fabrikasyon Metal	13
23	Mineraller	9
28	Makine Ekipman	9
14	Giyim	8
05_09	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	7
17	Kâğıt	6
21	Eczacılık	5
26	Bilgisayar, Optik	4
30	Diğer Ulaşım	4
31	Mobilya	4
11	İçecek	3
16	Ağaç	2
19	Kok Kömürü Rafine Petrol	2
18	Medya	1
32	Diğerleri	1
35	Elektrik, Gaz Buharlandırma	1
12	Tütün	0
	Genel İmalat Toplam	246

Tablo 18: 2019 Yılında İSO İlk 500'e Giren ve AR-GE Yapan Fimaların Sektörel Bazda Kıyaslaması
Kaynak: ISO İlk 500 Raporu

BİLİNÇLİ BİR TOPLUM
AYDINLIK BİR GELECEK
GÜZEL BİR ÜLKE VE
DAHA YAŞANILABİLİR
BİR DÜNYA İÇİN
AMBALAJ ATIKLARINI
KAYNAĞINDA
DOĞRU AYRIŞTIRARAK
GERİ DÖNÜŞÜME SEN DE
DESTEK OL

PAGÇEV, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından
Ambalaj Atıklarının Yetkilendirilmiş Kuruluşudur
PAGÇEV bir PAGEV GERİ DÖNÜŞÜM İKTİSADİ İŞLETMESİDİR

PAGÇEV
pagcev.org

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

PlasticsEurope
Association of Plastics Manufacturers

pagev

pagev1989

pagev1989

pagev

www.pagev.org

Halkalı Caddesi No: 132/1 Tez-İş İş Merkezi Kat: 4 Sefaköy- İstanbul
Tel. +90 (212) 425 13 13 Fax. +90 (212) 624 49 26 E-Mail. pagev@pagev.org.tr